

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu na neverejnom zasadnutí 20. apríla 2010 v Bratislave prerokoval dovolanie obvineného **J. M.**, ktoré podal proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. septembra 2007, sp. zn. 6 To 41/2007 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **J. M.** sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 27. marca 2007, sp. zn. 7 T 151/2006 bol obvinený **J. M.** uznaný za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

využívajúc aj navonok sa prejavujúcu duševnú poruchu **J. H.** a to organickú poruchu osobnosti ťažkého stupňa, syndróm mentálnej retardácie so znížením rozumových schopností až do pásma stredne ťažkej debility, vzhľadom ku ktorej je **J. H.** ľahko ovplyvniteľný inou osobou a nie je schopný posúdiť dosah svojho konania, o čom obvinený vedel, pod zámienkou uzatvorenia kúpno-predajnej zmluvy a s príslubom riadneho zaplatenia kúpnej ceny, dňa 18. októbra 2004 na nezistenom mieste v T. uzatvoril s **J. H.** darovaciu zmluvu predmetom ktorej bolo darovanie nehnuteľnosti vedenej na LV č. X., k.ú. T., a to parcely č. X. – zastavané plochy a nádvoria, rodinného domu, súpisné číslo 3090 o výmere 245 m², predmetnú zmluvu si **J. H.** neprečítal a ani si neuvedomil, akú zmluvu podpisuje, nehnuteľnosť na obvineného previedol, tento však poškodenému nezaplatil sľúbenú sumu, čím **J. H.** spôsobil škodu vo výške 1 300 000 Sk.

Za to bol odsúdený podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/ a § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bol poškodený J. H., nar. X., bytom G., T. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občiansko súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený J. M. v zákonnej lehote odvolanie, ktoré Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením z 20. septembra 2007, sp. zn. 6 To 41/2007, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený J. M. prostredníctvom obhajkyne dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por., z ktorých prvý predpokladá porušenie práva na obhajobu, a to zásadným spôsobom a druhý nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávnu aplikáciu iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dovolateľ zásadne porušenie práva na obhajobu videl v tom, že súd sa náležite nevysporiadal s jeho obhajobou, nevyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, vôbec neprihliadal na dôkazy svedčiace v jeho prospech, pričom o jeho vine rozhodol napriek tomu, že nemal na také rozhodnutie podklad v ucelenej reťazi dôkazov. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. bol podľa názoru obvineného naplnený tým, že skutok uvedený vo výrokovej časti prvostupňového rozsudku nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu z ktorého bol uznaný za vinného. V tejto spojitosti uviedol, že konal v dobrej vôli, a to pomôcť nezištne poškodenému, ktorý mu ponúkol ako dar svoju nehnuteľnosť, z toho vyplýva, že znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu naplnené neboli. Obvinený ďalej namietal, že by mal vedomosť o duševnej poruche poškodeného a že ju využil na uvedenie poškodeného do omylu. Tento vedel posúdiť dosah svojho konania, čo okrem jeho výpovede bolo potvrdené na hlavnom pojednávaní aj výpoveďou svedka L. P.. Vzhľadom na znalcami zistenú zvýšenú ovplyvniteľnosť poškodeného sa postupovalo veľmi tendenčne, pokiaľ sa verilo tvrdeniam poškodeného svedčiacim v jeho neprospech a naopak sa poškodenému neverilo, ak uvádzal niečo, čo podporovalo jeho obhajobu. Zistenie, že mal využiť navonok sa prejavujúcu duševnú poruchu poškodeného J. H. nemá oporu vo faktoch, navyše ju okrem iných nespozorovali ani orgány činné v trestnom konaní a konajúce súdy, lebo aj tieto sa odvolávajú na výpovede poškodeného bez toho, aby znižovali ich dôveryhodnosť. Najpodstatnejšie je však to, že ak poškodený skutočne trpel duševnou poruchou, ktorá ho obmedzovala v jeho spôsobilosti na právne úkony, súdy nesprávne

prihliadali na jeho tvrdenia, nakoľko tieto nie je možné za žiadnych okolností považovať za dôveryhodné a spôsobilé usvedčiť ho za spáchanie žalovaného činu.

Napokon dovolateľ poukázal aj na neprávne zistenie rozsahu spôsobenej škody v rozsahu 1 300 000 Sk, ktorá zodpovedala aktuálnej cene nehnuteľnosti stanovenej znalcom s tým, že pri určení výšky spôsobenej škody sa mala brať do úvahy všeobecná cena nehnuteľnosti v čase darovania nehnuteľnosti, ktorá bola stanovená na sumu 466 000 Sk.

Z uvedených dôvodov obvinený J. M. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil rozsudkom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. porušenie zákona v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por. v jeho neprospech, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uznesenie Krajského súdu v Trnave z 20. septembra 2007, sp. zn. 6 To 41/2007, a jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Trnava z 27. marca 2007, sp. zn. 7 T 151/2006, a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava v podanom vyjadrení navrhla dovolanie obvineného J. M. odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. lebo právne posúdenie zisteného skutku zodpovedá zákonu a obvineným uplatnené námietky vecne nezodpovedajú použitým dovolacím dôvodom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), že obvinený J. M. využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.) a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Za porušenie vedeného práva však nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, zakladal opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Obvinený J. M. v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neprípustne namieta správnosť skutkových záverov v dôsledku nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.). Také námietky stoja nielen mimo uplatneného ale aj akéhokoľvek iného zákonom prípustného dôvodu dovolania, a preto nebolo možné na ne prihliadať.

Rovnako však tomu je aj pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Tento je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Spomenutý dovolací dôvod slúži k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. V rámci tohto dovolacieho dôvodu je možné namietať vo vzťahu k zistenému skutku, že tento mal byť posúdený ako iný trestný čin alebo, že skutok nevykazuje znaky žiadneho trestného činu. Konceptia dovolania v trestnom práve, osobitne úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, vylučuje možnosť uplatňovania námietok proti skutkovým zisteniam pre ich nesprávnosť alebo neúplnosť, či už v dôsledku nevykonania potrebného dokazovania alebo nesprávneho hodnotenia dôkazov.

Dovolanie v trestnom práve ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, ako to plynie z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až l/ Tr. por., resp. aj podľa § 374 ods. 3 Tr. por. Tento opravný prostriedok však neslúži k revízií skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať,

prípadne korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Preto s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Dovolanie obvineného J. M. však existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. neopiera o žiadne právne námietky, ale je založené výlučne na skutkových výhradách, keď tieto považuje za chybné, najmä v dôsledku nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov. Ide tak o námietky, ktoré súd mimo dovolateľom deklarovaneho zákonného dovolacieho dôvodu (námietky obvineného J. M. vecne nezodpovedajú zákonnému vymedzeniu použitého dovolacieho dôvodu), a preto najvyšší súd na ne nemohol prihliadať. Tým zároveň konštatuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nebol splnený. Právne posúdenie zisteného skutku ako trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 zodpovedá zákonu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného J. M. odmietol na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. bez preskúmania veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. apríla 2010

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková